

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (andra avdelningen)
den 14 februari 2001 *

I mål T-115/99,

Système européen promotion (SEP) SARL, Saint-Vit (Frankrike), företrätt av advokaten J.-C. Fourgoux, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, inledningsvis företrädd av G. Marengo och L. Guérin, därefter av G. Marengo och F. Siredey-Garnier, samtliga i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 8 mars 1999 att avslå sökandens klagomål grundat på artikel 85 i EG-fördraget (nu artikel 81 EG) och på kommissionens förordning (EG) nr 1475/95 av

* Rättegångsspråk: franska.

den 28 juni 1995 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper försäljnings- och serviceavtal för motorfordon (EGT L 145, s. 25),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

sammansatt av ordföranden J. Pirrung samt domarna A. Potocki och A.W.H. Meij,

justitiesekreterare: byrådirektören J. Palacio González,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 20 september 2000,

följande

Dom

Bakgrund och förfarande

1 Sökanden, Système européen promotion (SEP), är ett bolag vars verksamhetsföremål enligt punkt 2 i bolagsordningen bland annat utgörs av ”inköp, försäljning, uthyrning och finansiering av nya och begagnade fordon samt agera mellanhand enligt artikel 123/85 EEG beträffande nämnda varor”.

- 2 Den 31 januari 1997 ingav sökanden jämte flera konsumenter som givit sökanden i uppdrag att förvärva fordon ett klagomål till kommissionen enligt artikel 3.2 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT 13, s. 204; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8), mot det bolag som tillverkar motorfordonsmärkena Renault France (nedan kallat Renault), mot dess dotterbolag Renault Nederland och mot distributören Renault Autozenter i Schagen (Nederländerna).

- 3 Klagandena gjorde gällande att Renault Nederland den 23 oktober 1996 skickade ut ett cirkulär till de nederländska återförsäljarna i vilket det krävdes att de på Renault Frances begäran skulle minska beställningarna av fordon som var avsedda för export. Vidare angavs i cirkuläret att de bilar som levererades för export varken skulle tas med i beräkningen av den årliga kvoten eller återförsäljarnas bonus.

- 4 Till följd av detta cirkulär informerade Renault Autozenter sökanden om att sökanden inte längre kunde beställa bilar för export. Anledningen till detta var att Renault Autozenter inte ville störa sitt affärsförhållande med Renault Nederland. Den 23 december 1996 förklarade Renault Autozenter att de bilar som redan beställts skulle levereras på följande villkor:

— ingen provision på priset före skatt,

— betalning av bilen skall erläggas innan beställningen ges in till Renault, och

— långa leveranstider på grund av ”enormt stor försäljning i Holland”.

- 5 Klagandena yrkade gentemot Renault att kommissionen automatiskt skulle besluta att gruppundantaget i kommissionens förordning (EG) nr 1475/95 av den 28 juni 1995 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper försäljnings- och serviceavtal för motorfordon (EGT L 145, s. 25) inte skulle tillämpas, och att det skulle konstateras att det begåtts överträdelser av artikel 85.1 i EG-fördraget (nu artikel 81.1 EG) genom en avskärmning av marknaderna och konkurrensbegränsande samverkan angående priser. Vidare yrkade klagandena att kommissionen skulle förordna om interimistiska åtgärder.
- 6 Syndicat des professionnels européens de l'automobile (nedan kallad SPEA) är en organisation som består av bland annat befullmäktigade mellanhänder. Sökanden är emellertid inte medlem i SPEA. Även SPEA gav den 7 februari 1997 in ett klagomål till kommissionen. De båda klagomålen registrerades under samma ärendenummer (IV/36395). Sökanden och SPEA företrädades av samma advokat.
- 7 Genom skrivelser av den 10 och den 28 mars 1997 till kommissionen vidhöll sökandens advokat för sökandens räkning yrkandet om interimistiska åtgärder. Anledningen till detta var att kontakterna mellan sökanden och Renault inte lett fram till att de beställda fordonen levererats.
- 8 Genom skrivelse av den 17 juli 1997 uppgav sökandens advokat för kommissionen att förhandlingar pågick med Renault för att lösa de leveransproblem som "motorfordonsmellanhänder" stötte på i Nederländerna efter cirkuläret av den 23 oktober 1996. Enligt denna skrivelse hade det omtvistade cirkuläret återkallats och samtliga de fordon som hade beställts mellan den 26 oktober 1996 och den 24 februari 1997 — det vill säga den dag då cirkuläret återkallades — var under leverans. Det hade emellertid framkommit att Renault inte hade för avsikt att upphöra med de påtalade konkurrensbegränsande förfarandena. Leveransproblemen — särskilt vad avser leveranstiden — hade inte lösts. I stället tenderade dessa problem att spridas till andra stater inom Europeiska unionen och till andra franska tillverkare, bland annat Peugeot.

- 9 Den 8 januari 1998 tillställde kommissionen sökanden ett meddelande enligt artikel 6 i kommissionens förordning nr 99/63/EEG av den 25 juli 1963 om sådana förhör som avses i artikel 19.1 och 19.2 i förordning nr 17 (EGT L 127, s. 2268; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 32). I detta meddelande angav kommissionen bland annat följande:

”[M]odellen i fråga — Renault Scenic — skulle då lanseras i Nederländerna och... modellens framgång var oväntat stor. Detta ledde till långa leveranstider. Med beaktande av tvetydigheten i ett cirkulär från tillverkarens nederländska dotterbolag förefaller det som om tillverkaren och dess nätverk gjorde vad som var möjligt för att komma fram till en tillfredsställande överenskommelse för samtliga konsumenter som var missnöjda. Enligt Renaults uppgifter har samtliga konsumenter som beställde fordon nu erhållit fordonsleveransen. Således har det beteende som Ni kritiserat nu upphört.”

- 10 Den 17 februari 1998 inkom sökanden med yttrande som svar på detta meddelande.
- 11 Genom beslut av den 8 mars 1999 avtog kommissionen sökandens klagomål (nedan kallat det ifrågasatta beslutet).
- 12 Sökanden har, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 12 maj 1999, väckt förevarande talan.
- 13 Genom förstainstansrättens beslut av den 6 juli 1999 förordnades referenten att tjänstgöra på den andra avdelningen och målet tilldelades därefter denna avdelning.

- 14 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (andra avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet. Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 20 september 2000.

Parternas yrkanden

- 15 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

- ogiltigförklara kommissionens beslut av den 8 mars 1999,
- formellt fastslå att sökanden förbehåller sig rätten att väcka talan mot kommissionen med stöd av artikel 215 i EG-fördraget (nu artikel 288 EG), och
- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

- 16 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

- avvisa yrkandet att förstainstansrätten formellt skall fastslå att sökanden förbehåller sig rätten att väcka talan med stöd av artikel 215 i fördraget,

— ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Upptagande till sakprövning

- 17 Kommissionen anser att yrkandet att förstainstansrätten formellt skall fastslå att sökanden förbehåller sig rätten att väcka skadeståndstalan mot kommissionen skall avvisas. Sökanden har därvid åberopat att en skadeståndstalan är fristående i förhållande till en talan om ogiltigförklaring.
- 18 Förstainstansrätten erinrar om att det i gemenskapsrättsliga tvister inte är möjligt för en part att yrka att gemenskapsdomstolen ”formellt skall fastslå” att parten förbehåller sig rätten att väcka talan. Detta yrkande skall därför avvisas.

Prövning i sak

- 19 Sökanden har huvudsakligen åberopat två grunder.

Den första grunden: Kommissionens åsidosättande av sina skyldigheter vid behandlingen av klagomålet

Parternas argument

- 20 Den första grunden består huvudsakligen av tre delar. Som första delgrund har sökanden kritiserat kommissionen för att ha överskridit sin befogenhet att skönsmässigt fastställa med vilken prioritet klagomål skall behandlas enligt domstolens dom av den 4 mars 1999 i mål C-119/97 P, Ufex m.fl. mot kommissionen (REG 1999, s. I-1341). Bland annat underlät kommissionen att beakta att den inte endast kan fastställa att det påstådda beteendet har upphört för att besluta att avskrivna ett klagomål, utan den skall även kontrollera om verkningarna av överträdelsen består. I förevarande mål gjorde kommissionen en oriktig bedömning av allvarligheten av överträdelsen och av huruvida verkningarna av överträdelsen består. Vidare har sökanden gjort gällande att kommissionen beaktade politiska skäl, vilket är oförenligt med de regler som fastställts i domen i det ovannämnda målet Ufex m.fl. mot kommissionen.
- 21 Sökanden anser att kommissionen inte kan åberopa beslut mot andra tillverkare beträffande liknande sakomständigheter utan att i varje fall beakta de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet och de påstådda överträdelseernas allvarlighet. Sökanden anser att kommissionens beslut 92/154/EEG av den 4 december 1991 om ett förfarande enligt artikel 85 i EEG-fördraget (IV/33.157 — Eco System mot Peugeot) (EGT L 66, 1992, s. 1) och de rättsliga förfarandena som följde detta beslut (förstainstansrättens dom av den 22 april 1993 i mål T-9/92, Peugeot mot kommissionen, REG 1993, s. II-493; svensk specialutgåva, volym 14, s. 53, och domstolens dom av den 16 juni 1994 i mål C-322/93 P, Peugeot mot kommissionen, REG 1994, s. I-2727) inte är tillräckliga för att man skall komma till slutsatsen att det inte förelåg ett tillräckligt gemenskapsintresse. Att det verkligen förelåg ett dylikt intresse framgår av att kommissionen ingrep i ett liknande fall genom sitt beslut 98/273/EG av den 28 januari 1998 om ett förfarande enligt artikel 85 i EG-fördraget (IV/35.733 — VW) (EGT L 124, s. 60, nedan kallat VW-ärendet). Sökanden har klagat på att dess klagomål behandlades på ett diskriminerande sätt i förhållande till de klagomål som låg till grund för VW-ärendet.

- 22 Sökanden anser att möjligheten att väcka talan vid nationell domstol inte motiverar avslaget på sökandens klagomål, eftersom det endast är kommissionen som är behörig att besluta att gruppundantaget inte skall tillämpas. Vidare förfogar kommissionen över bättre resurser för att göra en undersökning än de nationella domstolarna. Dessutom vore det omöjligt för sökanden att skaffa fram de bevis som krävs av de nationella domstolarna. Sökanden har som exempel åberopat en dom av Tribunal d'instance de Besançon av den 16 mars 1999 genom vilken sökanden förpliktades att utge skadestånd till en kund på grund av förlängning av leveranstiden beträffande ett fordon. Domskälerna var att sökanden varken hade lyckats styrka att tillverkaren agerat uppsåtligt eller att det konkurrensbegränsande förfarandet hade tillämpats just på den berörda bilen.
- 23 Vidare anser sökanden att kommissionen gjorde en oriktig bedömning av de åberopade sakomständigheterna, bland annat av dem som angavs i bilagan till sökandens skrivelse av den 17 juli 1997.
- 24 Slutligen gjorde kommissionens passivitet det möjligt för tillverkarna att stoppa handeln inom gemenskapen. Således skall Renault Nederland den 21 januari 1999 ha underrättat sökanden om att provisionen om 11 procent som den tidigare beviljats skulle sänkas till 2 procent under förevändning att efterfrågan ökat.
- 25 Som andra delgrund har sökanden gjort gällande att avslaget på klagomålet inte motiverades i tillräcklig mån.
- 26 Den tredje delgrunden utgörs av att de undersökningsåtgärder som kommissionen vidtog i detta mål inte var tillräckliga. Sökanden har bland annat kritiserat kommissionen för att den har underlåtit att kontrollera huruvida leveranstiderna för de fordon som beställdes av befullmäktigade mellanhänder var diskriminerande i förhållande till leveranstiderna för de fordon som köptes av nederländska kunder.

- 27 Kommissionen anser att den iakttog de i rättspraxis fastlagda skyldigheterna vad avser undersökningen av klagomålet samt att den klart och tydligt angav skälen till varför den ansåg att det inte förelåg ett gemenskapsintresse. Vidare anser kommissionen att det saknas grund för anmärkningen att den underlät att beakta framtida verkningar av det påtalade förfarandet.
- 28 Enligt kommissionen är det beträffande den andra delgrunden inte möjligt att anse att det ifrågasatta beslutet motiverades i otillräcklig mån på den grunden att kommissionen inte kontrollerade om de av Renault tillämpade leveranstiderna i Nederländerna var diskriminerande till men för de befullmäktigade mellanhändernas utländska kunder.
- 29 Avseende den tredje delgrunden har kommissionen betonat att den undersökte klagomålet. Sökanden påstod däri att Renault med flit och till skada för de befullmäktigade mellanhänderna skapade den brist som Renault åberopade som motivering för leveranstiderna. Kommissionen anser emellertid att för att fastställa att detta påstående var riktigt, skulle kommissionen ha varit tvingad att göra omfattande undersökningar, vilket den inte hade möjlighet att göra med hänsyn till kommissionens resurser och de uppgifter som tillverkaren redan gett in. Anledningen var att ärendet hade klarats upp i och med att fordonen levererats till klagandena samt att det var möjligt att väcka talan vid de nationella domstolarna som mycket väl var kompetenta att slita tvisten. Kommissionen har tillagt att den med stöd av sina undersökningar kunde dra slutsatsen att de leveransförsejningar som de befullmäktigade mellanhändernas kunder drabbades av kunde bero på en relativ brist på fordon, vilket Renault försökte avhjälpa.

Förstainstansrättens bedömning

- 30 Kommissionens skyldigheter när ett klagomål har inletts till den har fastslagits i rättspraxis (se särskilt domen i det ovan i punkt 20 nämnda målet Ufex m.fl. mot kommissionen, punkt 86 och följande punkter).

- 31 Av denna rättspraxis framgår särskilt att kommissionen, när den ger de ingivna klagomålen olika prioritet, inte endast kan fastställa i vilken ordning klagomålen skall behandlas utan den kan även avslå ett klagomål på grund av att det inte finns ett tillräckligt gemenskapsintresse av att pröva ärendet (se förstainstansrättens dom av den 24 januari 1995 i mål T-5/93, Tremblay m.fl. mot kommissionen, REG 1995, s. II-185, punkt 60).
- 32 Kommissionens utrymme för skönsmässig bedömning i detta avseende är emellertid inte obegränsat. Kommissionen är för det första skyldig att motivera en vägran att pröva ett klagomål, och motiveringen skall vara så klar och detaljerad att förstainstansrätten effektivt kan kontrollera hur kommissionen har utövat sin befogenhet att skönsmässigt fastställa med vilken prioritet klagomål skall behandlas.
- 33 Kommissionen kan för det andra inte stödja sig på endast den omständigheten att de påstådda fördragsstridiga förfarandena har upphört när det gäller att besluta att på grund av bristande gemenskapsintresse avskryva ett klagomål mot dessa förfaranden utan att ha kontrollerat att de konkurrensbegränsande verkningarna inte består och, i förekommande fall, att allvarligheten av de påstådda konkurrensbegränsningarna eller deras fortsatta verkningar inte kan medföra att detta klagomål är av gemenskapsintresse (se domen i det ovan i punkt 20 nämnda målet Ufex m.fl. mot kommissionen, punkterna 89—95).
- 34 Förstainstansrättens kontroll av hur kommissionen utövat sin skönsmässiga bedömning får inte föranleda gemenskapsdomstolen att ersätta kommissionens bedömning av gemenskapsintresset med sin egen bedömning, utan syftet är att kontrollera att det omtvistade beslutet inte är fattat på grundval av materiellt oriktiga uppgifter om de faktiska omständigheterna, att det inte har skett en felaktig rättstillämpning och att det inte heller har gjorts en uppenbart oriktig bedömning eller förekommit maktmissbruk (se förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i mål T-24/90, Automec mot kommissionen, REG 1992, s. II-2223, punkt 80, svensk specialutgåva, volym 13, s. 61, och av den 13 december 1999 i de förenade målen T-9/96 och T-211/96, Européenne automobile mot kommissionen, REG 1999, s. II-3639, punkt 29).

- 35 Av det ifrågasatta beslutet framgår inte att kommissionen åsidosatte de i rättspraxis fastlagda principerna vad avser omfattningen av kommissionens skyldigheter. Av beslutet framgår nämligen att kommissionen noga undersökte de omständigheter som sökanden anförde. Inte heller av resonemanget i beslutet avseende bedömningen av gemenskapsintresset av att fortsätta prövningen av klagomålet är det möjligt att fastställa att kommissionen åsidosatte de principer som slagits fast i rättspraxis i detta avseende.
- 36 Sökanden saknar bland annat grund för att göra anmärkningen att kommissionen endast konstaterade att det påstådda beteendet hade upphört för att motivera att klagomålet skrevs av, utan att kontrollera huruvida verkningarna av överträdelsen bestod. Konstaterandet i punkt 7 i det ifrågasatta beslutet att den påstådda överträdelsen hade upphört är nämligen varken det enda eller det viktigaste skälet att avslå klagomålet.
- 37 Kommissionen har inledningsvis anført att rättsläget beträffande befullmäktigade mellanhänder inom motorfordonsbranschen har klarlagts genom kommissionens beslut, rättspraxis och den nya förordningen om gruppundantag (förordning nr 1475/95). Kommissionen har gjort gällande att detta gör det möjligt för de nationella domstolarna att tillämpa gemenskapens konkurrensregler i mål som rör mellanhanders verksamhet vid distribution av motorfordon. Vidare har kommissionen åberopat den decentraliseringspolitik som kommissionen driver vad beträffar tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler.
- 38 Kommissionen har även anført att erforderliga undersökningsåtgärder för att i förekommande fall fastställa de av sökanden påstådda överträdelserna vore alltför omfattande och att det endast är mot denna bakgrund som den har angett att överträdelserna begicks i det förflutna. Slutligen har kommissionen anført att Renault lämnade en rimlig förklaring till ett av de beteenden som kritiserades i klagomålet, det vill säga de alltför långa leveranstiderna.

- 39 I detta avseende kan inte domen i det ovan i punkt 20 nämnda målet *Ufex m.fl.* mot kommissionen tolkas så att kommissionen inte får beakta att överträdelsen upphört. Domstolen slog endast fast att det inte är möjligt att tolka kommissionens uppgift på konkurrensområdet på så sätt att undersökningen av ett klagomål beträffande tidigare överträdelser inte överensstämmer med den funktion som tilldelats kommissionen genom fördraget.
- 40 Det skall även tilläggas att de omständigheter som förorsakade domen i det ovan i punkt 20 nämnda målet *Ufex m.fl.* mot kommissionen skiljer sig ganska mycket från vad som gav upphov till förevarande mål. I det förra målet gjorde klagandena gällande att artikel 86 i EG-fördraget (nu artikel 82 EG) hade överträtts och att denna överträdelse, som hade pågått under perioden 1986—1991, hade förorsakat en strukturell obalans på den berörda marknaden, som hade gemenskapsdimension (se förstainstansrättens dom av den 25 maj 2000 i mål T-77/95 *RV, Ufex m.fl.* mot kommissionen, REG 2000, s. II-2167, punkt 26).
- 41 Det beteende som inledningsvis gav upphov till klagomålet i förevarande mål, det vill säga cirkuläret från Renault Nederland och Renaults nederländska återförsäljares beteende med anledning av detta cirkulär, pågick mellan oktober 1996 och februari 1997. Sökanden har inte lämnat någon uppgift om att det skulle ha skett någon förändring av strukturen på marknaden på grund av den påstådda överträdelsen. Det kan visserligen inte uteslutas att möjliga kunder till de befullmäktigade återförsäljarna i stället vände sig till det officiella nätverket på grund av de i klagomålet angivna omständigheterna. Detta har emellertid inte hindrat sökanden från att fortsätta att bedriva sin verksamhet. Dessutom är det fråga om en tillfällig inverkan på marknaden och denna inverkan kan upphöra när hindren för parallellimporten tas bort.
- 42 Mot bakgrund av att det saknades konkreta uppgifter om en permanent förändring av marknadens struktur, gjorde kommissionen inte sig skyldig till felaktig rättstillämpning vad beträffar bedömningen av gemenskapsintresset genom att inte uttryckligen undersöka huruvida den påstådda överträdelsens konkurrensbegränsande verkningar fortfarande bestod.

- 43 Anmärkningen i detta avseende att kommissionen beaktade "politiska skäl" stöds inte av konkreta uppgifter med hjälp av vilka det skulle kunna fastställas att kommissionen grundade sitt beslut på överväganden som inte är relevanta för att göra en korrekt bedömning av gemenskapsintresset. I detta avseende kan institutionen göra gällande att den har till uppgift att genomföra en konkurrenspolitik. Detta innebär inte att kommissionen har till uppgift att slita individuella tvister. Således är inte denna anmärkning befogad.
- 44 Vidare får kommissionen vid bedömningen av gemenskapsintresset av att utreda ett klagomål ta hänsyn till behovet av att klargöra rättsläget kring det beteende som klagomålet avser och att fastställa vilka rättigheter och skyldigheter som de olika ekonomiska aktörer som berörs av detta beteende har enligt gemenskapens konkurrensrättsliga bestämmelser (se domen i de ovan i punkt 34 nämnda förenade målen *Européenne automobile mot kommissionen*, punkt 46).
- 45 I det ifrågasatta beslutet hänvisas med rätta till kommissionens beslut och domstolens rättspraxis angående distributionsnätverksmedlemmarnas skyldigheter gentemot befullmäktigade mellanhänder samt definitionen av de sistnämnda (se *Eco System*-beslutet och därtill relevanta domar samt beslutet i det ovan i punkt 21 nämnda *VW*-ärendet). Dessutom har de befullmäktigade mellanhändernas, biltillverkarnas och återförsäljarnas rättigheter och skyldigheter definierats och klarlagts i förordning nr 1475/95.
- 46 Det skall tilläggas att det saknas grund för att klandra kommissionen för att ha diskriminerat klagandena i förevarande mål i förhållande till klagandena i *VW*-ärendet. När kommissionen står inför ett flertal omständigheter som ger anledning att misstänka att flera stora företag inom samma bransch agerar på ett sätt som strider mot konkurrensrätten har den rätt att koncentrera sina ansträngningar till ett av de berörda företagen, samtidigt som den uppmanar de ekonomiska aktörer som eventuellt har lidit skada till följd av de andra företagens överträdelse att väcka talan vid nationell domstol. I annat fall skulle kommissionen vara tvungen att fördela sina resurser på olika undersökningar av mycket stor omfattning, vilket skulle medföra en risk för att ingen av dem skulle

kunna utredas på ett tillfredsställande sätt. Den fördel som det innebär för gemenskapens rättsordning att få ett prejudikat i form av ett beslut mot ett av de företag som har begått överträdelse skulle då gå förlorad, i synnerhet vad gäller de ekonomiska aktörer som har lidit skada till följd av de andra företagens betende (se domen i de ovan i punkt 34 nämnda förenade målen *Européenne automobile* mot kommissionen, punkt 49).

- 47 Vad därefter gäller möjligheten att väcka talan vid nationell domstol, har sökanden gjort gällande att endast kommissionen är behörig att pröva klagomålet, eftersom det bland annat avser att gruppundantaget inte skall tillämpas. Denna anmärkning kan inte godtas. I artikel 6.1 7 i förordning nr 1475/95 om gruppundantag föreskrivs nämligen att gruppundantaget inte gäller hinder för befullmäktigade mellanhänders verksamhet. Denna bestämmelse kan tillämpas av de nationella domstolarna till skillnad från artikel 10 i kommissionens förordning (EEG) nr 123/85 av den 12 december 1984 om tillämpning av EEG-fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av försäljnings- och serviceavtal för motorfordon (EGT L 15, 1985, s. 16; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 56), enligt vilken dylika beteenden kan leda till att gruppundantaget inte skall tillämpas.
- 48 Sökanden har inte heller styrkt att kommissionen gjorde ett uppenbart fel beträffande de nationella domstolarnas behörighet att garantera sökandens rättigheter enligt gemenskapens konkurrensrätt gentemot Renault. I detta avseende kan inte sökanden åberopa domen som meddelades av Tribunal de Besançon gentemot det ifrågasatta beslutet som fattades före nämnda dom (se förstainstansrättens dom av den 25 juni 1998 i de förenade målen T-371/94 och T-394/94, *British Airways m.fl. mot kommissionen*, REG 1998, s. II-2405, punkt 81).
- 49 Beträffande anmärkningen att kommissionen gjorde en oriktig bedömning av den av sökanden åberopade bevisningen i bilagan till skrivelsen av den 17 juli 1997, är det utifrån en bedömning av dessa handlingar inte möjligt att fastställa att

kommissionen missbedömde överträdelsens allvarlighet och gemenskapsintresset av att fortsätta undersökningen.

- 50 Genom en skrivelse av den 11 april 1997 informerade en tysk Renault-återförsäljare ett medlemsföretag i SPEA att fordonen Scenic och Espace kunde levereras först från och med oktober 1997. Som skäl för förseningen angavs i skrivelsen att det rådde brist på fordon. Således framgår det inte av denna skrivelse att det fanns andra skäl till att förseningen uppkommit.
- 51 Vidare har sökanden klandrat kommissionen för att den har beaktat oriktiga uppgifter från Renault i en skrivelse av den 24 juli 1997. Sökanden har hävdad att den ökade orderingången enligt dessa uppgifter började i oktober 1996, medan kvoteringen till följd av denna orderingång meddelades det tyska nätverket först i april 1997. Denna anmärkning vederläggs av skrivelsens ordalydelse. I skrivelsen anges nämligen inte att den ökade orderingången började i oktober 1996, utan att försäljningsprognoserna för Scenic-modellen fastställdes under den månaden och korrigerades i januari 1997.
- 52 Inte heller av det till sökandens skrivelse av den 17 juli 1997 bilagda cirkuläret av den 8 juli 1997 från Renault Allemagne — enligt vilket återförsäljarna förbjuds att sälja till ”återförsäljare om de inte är medlemmar i Renaults distributionsnätverk” — framgår det att kommissionen gjorde en missbedömning av den i målet förebringade bevisningen. Vad beträffar sökandens argument att en tillverkare i VW-ärendet (punkt 159 i det ovan i punkt 21 nämnda kommissionsbeslutet) klandrades för att inte ha gjort en åtskillnad mellan å ena sidan återförsäljare som inte ingick i distributionsnätet och å andra sidan konsumenternas befullmäktigade mellanhänder gör förstainstansrätten följande bedömning. I VW-ärendet förelåg en omfattande och supplementär bevisning som låg till grund för slutsatsen att det förelåg hinder för konsumenternas och de befullmäktigade mellanhändernas importverksamhet. Någon sådan supplementär bevisning har inte getts in i förevarande mål.

- 53 Vad slutligen avser den minskade provisionen från Renault Rotterdam till sökanden konstaterar förstainstansrätten att sökanden meddelades detta den 21 maj 1999, således efter det att kommissionen fattat det ifrågasatta beslutet. Följaktligen har inte sökanden grund för att klandra kommissionen för att den inte har beaktat denna omständighet vid sin bedömning av gemenskapsintresset av att fortsätta undersökningen av klagomålet.
- 54 Den andra delgrunden avser åsidosättande av motiveringsskyldigheten. Vad gäller denna delgrund kan det konstateras att det i det ifrågasatta beslutet klart anges vilka rättsliga och faktiska överväganden som ledde kommissionen till slutsatsen att det inte förelåg ett tillräckligt gemenskapsintresse. Talan kan således inte vinna bifall på denna delgrund.
- 55 Den tredje delgrunden avser att kommissionen i ärendet inte vidtog tillräckliga undersökningsåtgärder. Beträffande denna delgrund konstaterar förstainstansrätten att kommissionen har ett utrymme för skönsmässig bedömning av i vilken omfattning ett klagomål skall undersökas. Kommissionen skall därvid väga den påstådda överträdelsens möjliga inverkan på den gemensamma marknadens funktion mot sannolikheten av att den kommer att kunna fastslå att det föreligger en överträdelse och omfattningen av de undersökningar som krävs (se domen i de ovan i punkt 34 nämnda förenade målen *Européenne automobile* mot kommissionen, punkt 42).
- 56 I förevarande mål begärde kommissionen att Renault skulle förklara de omständigheter som åberopades i klagomålet. De förklaringar som Renault lämnade, nämligen att de i klagomålet påtalade leveransföreningarna berodde på en större efterfrågan på Scenic-modellen än vad som hade prognostiserats, var vid ett första påseende fullt rimliga. För att bevisa att dessa förklaringar inte var riktiga hade kommissionen varit tvungen att ta betydande resurser i anspråk. Kommissionen kan emellertid inte anses ha gjort en uppenbart oriktig bedömning då den, mot bakgrund av den påstådda överträdelsens betydelse och möjligheten

att fastställa denna, bedömde att ytterligare undersökningsåtgärder hade varit oproportionerliga.

- 57 Vad närmare avser anmärkningen att kommissionen inte kontrollerade leveranstiderna, särskilt med avseende på en diskriminering mellan å ena sidan de franska kunderna som agerade genom befullmäktigade mellanhänder och å andra sidan de nederländska kunderna, gör förstainstansrätten följande bedömning. Sökanden uppgav i sitt yttrande över meddelandet enligt artikel 6 i förordning nr 99/63 att den genomsnittliga leveranstiden till de egna kunderna uppgick till ungefär fyra månader, medan sökanden samtidigt påstod att leveranstiden till de nederländska konsumenterna uppgick till mellan fyra och sex veckor för samtliga Renault-modeller. Skillnaden på två till tre månader mellan respektive leveranstid är i detta avseende inte tillräcklig för att fastställa att en överträdelse föreligger, utan är i stället endast ett tecken på det. Även om det antas att undersökningen i detta avseende hade varit enkel att genomföra, gjorde kommissionen följaktligen inte något uppenbart fel då den ansåg att de undersökningsåtgärder som var nödvändiga för att slutligt kunna avgöra om det förelåg en överträdelse var omfattande och oproportionerliga i förhållande till den påstådda överträdelsens betydelse.

- 58 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall på den första grunden.

Den andra grunden: Felaktig bedömning av sakomständigheter samt åsidosättande av rätten att yttra sig

Parternas argument

- 59 Sökandens andra grund består av tre delar. Som första delgrund har sökanden klandrat kommissionen för att den har hänvisat till en skrivelse av den

16 oktober 1997 för att bevisa att sökanden vitsordade att Renault Nederlands cirkulär av den 23 oktober 1996 återkallats. Grunden för detta är att skrivelsen inte upprättades i sökandens namn utan för SPEA:s räkning, sökanden vilken aldrig har varit medlem i denna organisation. Sökanden underrättade visserligen i sin skrivelse av den 17 juli 1997 kommissionen om att cirkuläret av den 23 oktober 1996 återkallats, men sökanden anförde även klagomål mot att de påtalade hindren bestod samt underrättade kommissionen om att någon enighet inte hade uppnåtts mellan sökanden och tillverkaren eller tillverkarens dotterbolag.

60 Den andra delgrunden riktas mot kommissionens påstående att sökandens kunder hade erhållit de fordon som de hade beställt. Återigen har sökanden anmärkt på att kommissionen hänvisade till skrivelsen av den 16 oktober 1997 till stöd för nämnda påstående. I skrivelsen av den 17 juli 1997 angav inte sökanden att fordonen hade levererats, utan endast att Renault hade uppgivit att fordonen var under leverans. Vissa konsumenter fick dock vänta upp till nio månader. Sökanden har tillagt att det hade varit enkelt för kommissionen att fråga de huvudmän som gett in klagomål för att få reda på att inte alla hade fått leverans av beställda fordon. Vidare hade det varit enkelt att från sökanden begära in en förteckning över de huvudmän som återkallat sina beställningar på grund av förseningar eller på grund av utebliven leverans.

61 Inom ramen för den tredje delgrunden har sökanden gjort gällande att det inte är framgångarna för Scenic-modellen som är förklaringen till leveranstiderna. Sökanden har betonat att leveranstiderna inte bara rör Scenic-modellen, utan även andra modeller motsvarande ungefär 45 procent av de beställningar som sökanden verkställer. Sökanden har klandrat kommissionen för att den har grundat sig på Renaults tekniska förklaringar. Dessa förklaringar tillställdes inte sökanden och de utgör bevismedel som inte har varit föremål för någon diskussion. Vidare förklarade kommissionen förlängningen av leveranstiderna för fordon av Espace-modellen med ett liknande resonemang som för Scenic-modellen. Detta resonemang är diskutabelt, eftersom Espace-modellen inte hade lika stora framgångar som Scenic-modellen under den berörda tidsperioden.

Förstainstansrättens bedömning

- 62 Vad beträffar denna grundens två första delar konstaterar förstainstansrätten att det ifrågasatta beslutet är felaktigt på så sätt att det anges att det var sökanden som för SPEA:s räkning skickade skrivelsen av den 16 oktober 1997 till kommissionens ordförande. Denna felaktighet är emellertid inte av sådan beskaffenhet att den påverkar det ifrågasatta beslutets giltighet. Kommissionen hänvisade till denna skrivelse för att konstatera att sökanden vitsordade dels att Renault Nederlands cirkulär av den 23 oktober 1996 hade återkallats, dels att sökandens kunder hade fått leverans av beställda fordon. Sökanden vitsordade dock i skrivelsen av den 17 juli 1997 att Renaults cirkulär hade återkallats.
- 63 Vad därefter rör leveransen av fordonen till kunderna angav sökanden i skrivelsen av den 17 juli 1997 att fordonen var "under leverans". Om de i skrivelsen angivna leveranserna inte ägde rum trots Renaults löften, ankom det på sökanden att — senast i svaret av den 17 februari 1998 på meddelandet enligt artikel 6 i förordning nr 99/63 — underrätta kommissionen om detta. Sökanden underrättade emellertid inte kommissionen härom. Om det såsom sökanden har påstått hade varit enkelt för kommissionen att begära in bevisning från sökanden och sökandens huvudmän, hade det varit lika enkelt för sökanden att på eget initiativ ge in denna bevisning till kommissionen. Den andra grundens två första delar är således obefogade.
- 64 Vad avser den i den tredje delgrunden framställda anmärkningen att rätten att yttra sig åsidosattes, har sökanden inte bestritt att den i en bilaga till meddelandet enligt artikel 6 i förordning nr 99/63 erhöll de tekniska förklaringarna som bilades Renaults skrivelse av den 24 juli 1997 med undantag av en förteckning över leveranser till sökandens egna huvudmän. Vad avser själva skrivelsen, som kommissionen inte tillställde sökanden, sammanfattas innehållet på ett tydligt

sätt i punkt 4 i ovannämnda meddelande. På detta sätt fick sökanden tillfälle att ge in yttrande därom, vilket sökanden för övrigt gjorde i sitt svar.

- 65 Vad slutligen avser förklaringen till leveranstiderna gör förstainstansrätten följande bedömning. Kommissionen konstaterade på goda grunder att flertalet av de i klagomålet angivna beställningarna avsåg Scenic-modellen. I sitt yttrande som svar på meddelandet enligt artikel 6 i förordning nr 99/63 angav sökanden visserligen sex beställningar av andra Renault-modeller, beställningar som gjordes efter det att klagomålet hade getts in och efter det att cirkuläret hade återkallats i februari 1997. Leveranstiderna för dessa fordon uppgick till mellan två och en halv månad och fem månader med en genomsnittlig leveranstid på strax under fyra månader. Dessa tillkommande omständigheter är dock inte av sådan beskaffenhet att förstainstansrätten kan anse att kommissionen gjorde ett uppenbart fel då den ansåg att de i klagomålet påtalade omständigheterna hade upphört och att de delvis kunde förklaras av bristen på fordon av Scenic-modellen.
- 66 Talan kan således inte vinna bifall på den andra grunden.
- 67 Härav följer att talan om ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet skall ogillas.

Rättegångskostnader

- 68 Enligt artikel 87.2 första stycket i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom sökanden har tappat målet, skall den förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i enlighet med kommissionens yrkande.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

följande dom:

- 1) Talan ogillas.
- 2) Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.

Pirrung

Potocki

Meij

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 14 februari 2001.

H. Jung

Justitiesekreterare

A.W.H. Meij

Ordförande